

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/67/2020
Identifikačné číslo spisu:	8209203754
Dátum vydania rozhodnutia:	28.09.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Oľga Trnková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:8209203754.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne G. so sídlom v H., IČO: XX XXX XXX, zastúpenej doc. JUDr. Jozefom Sotolárom, PhD., advokátom v Košiciach, Južná trieda 1, proti žalovaným 1/ Z., 2/ Q., H., 3/ I., H., 4/ I. H., 5/ Y. Z., G. 6/ I. i G. bývajúcemu v H.3, 7/ H.j, bývajúcej v H. 8/ I., bývajúcej v I., 9/ F. bývajúcej v R., 10/ V., 11/ N./3, 12/ B. 13/ N., 14/ H., 15/ R., 16/ D., 17/ J., 18/ V. 19/ R., 20/ IT. 21/ I., 22/ D., 23/ H., zastúpeným JUDr. Jozefom Stašákom, advokátom v Bardejove, Andraščíkova 3, o zaplatenie 25 897,11 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 1 C 140/2009, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 17. decembra 2019 sp. zn. 22 Co 89/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaným 1/ až 23/ priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalobkyni v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 31. januára 2018 č. k. 1 C 140/2009-411 žalobu zamietol (I.) a žalovaným priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (II.). Na odôvodnenie rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala zaplatenia špecifikovanej sumy, ktorá predstavovala neuhradené poplatky za poskytovanie služieb spojených s užívaním bytu v bytovom dome. Výkonaným dokazovaním mal preukázať, že žalobkyňa ako správca bytov a nebytových priestorov na základe zmluvy o výkone správy z 30. októbra 1995 vykonávala správu bytov v bytovom dome R. V konaní bola sporná platnosť výpovede zmluvy o výkone správy danej žalobkyni, ktorá bola schválená na schôdzi vlastníkov bytov 21. decembra 2005. V tejto súvislosti poukázal na konanie vedené na súde prvej inštancie pod sp. zn. 4 C 4/2007, v ktorom sa súd vysporiadal s otázkou zvolania, priebehu a výsledkov hlasovania schôdze vlastníkov bytov, ktorá sa uskutočnila 21. decembra 2005, pričom dospel k záveru, že výsledky hlasovania tejto schôdze a výpoveď daná žalobkyni sú platné. Uviedol aj ďalšie konania, v ktorých súdy konštatovali platnosť výpovede zmluvy o výkone správy (napr. rozsudok súdu prvej inštancie zo 14. júla 2011 sp. zn. 4 C

231/2006 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 24. októbra 2012 sp. zn. 2 Co 127/2011 a rozsudok súdu prvej inštancie zo 4. februára 2016 sp. zn. 5 C 4/2007). Napriek tomu aj v predmetnom spore vykonal dokazovanie ohľadne priebehu schôdze vlastníkov bytov v bytovom dome a po oboznámení sa s príslušnými listinami dospel k záveru, že schôdza prebehla v súlade so zákonom a výsledky hlasovania, vrátane schválenia výpovede zmluvy o správe a schválenie nového správcu bytového domu, sú platné. Na schôdzi konanej 21. decembra 2005 za výpoveď zmluvy o výkone správy so žalobkyňou hlasovala nadpolovičná väčšina, t.j. 13 z 24 vlastníkov bytov bytového domu. Písomná výpoveď zmluvy o výkone správy bola žalobkyni doručená 22. decembra 2005 a nikto z prehlasovaných vlastníkov bytov nedal na súd žalobu o neplatnosť rozhodnutia väčšiny vlastníkov bytov. V zmysle písomnej výpovede začala 1. januára 2006 plynúť šesťmesačná výpovedná lehota a od 1. júla 2006 sa novým správcom bytového domu stala H. Na základe uvedeného dospel k záveru o platnosti výpovede zmluvy o výkone správy. Žalobe nebolo možné vyhovieť, keďže žalobkyňa od 1. júla 2006 nie je správcom bytového domu R., pričom od žalovaných sa domáhala zaplatenia úhrad za služby spojené s užívaním bytu na základe konečného vyúčtovania za rok 2008. Žiadať plnenia za dané služby od vlastníka bytu v bytovom dome môže iba aktuálny správca bytového domu a teda žalobkyňa nie je aktívne legitimovaná na uplatnenie predmetného plnenia na súde. Zmena v osobe správcu nemôže byť na ujmu vlastníkom bytov [§ 8 ods. 2 zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej len „zákon č. 182/1993 Z.z.“)]. Návrhy žalobkyne na doplnenie dokazovania zamietol z dôvodu neúčelnosti a nehospodárnosti a taktiež preto, že ako správca bytového domu nie je osobou oprávnenou namietat' závery schôdze vlastníkov bytov. Vzhľadom na zistený skutkový stav zároveň skúmal, či zo strany žalovaných, resp. ich právnych predchodcov, nemohlo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu sa na úkor žalobkyne, ktorá mala aj bez platnej zmluvy o výkone správy po 1. júli 2006 poskytovať vlastníkom bytov služby ako správca bytového domu. Dospel k záveru, že vlastníci bytov mali s účinnosťou od 1. júla 2006 uzatvorenú platnú zmluvu o výkone správy bytového domu s novým správcom, ktorému uhrádzali platby spojené s užívaním bytu a zo strany žalovaných, resp. ich právnych predchodcov nebola voči žalobkyni naplnená žiadna skutková podstata bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a § 454 Občianskeho zákonníka. Výrok o trovách konania odôvodnil § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom zo 17. decembra 2019 sp. zn. 22 Co 89/2018 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (I.) a žalovaným priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením (II.). Odvolanie žalobkyne nepovažoval za dôvodné a skonštatoval, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, pri posudzovaní veci použil správny právny predpis a správne ho vyložil. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie považoval za presvedčivé, nevykazujúce znaky nepreskúmateľnosti a v celom rozsahu sa s ním stotožnil. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil (§ 387 ods. 2 CSP), že súd prvej inštancie náležite zdôvodnil, prečo neboli vykonané ďalšie žalobkyňou navrhnuté dôkazy. Žalobkyňa nie je s účinnosťou od 1. júla 2006 správcom dotknutého bytového domu, a preto sa nemôže úspešne domáhať nárokov na plnenia za služby spojené s bývaním od jednotlivých vlastníkov, keďže nie je aktívne legitimovaná na podanie žaloby. Žalobkyni bola daná výpoveď zo zmluvy o výkone správy 21. decembra 2005, ktorá bola podpísaná väčšinou vlastníkov bytov. Súd prvej inštancie poukázal aj na ďalšie konania (sp. zn. 4 C 4/2007, 4 C 231/2006), v ktorých súd prijal rovnaký právny záver, že žalobkyňa nie je možné považovať za správcu daného bytového domu. Vo vzťahu k námietke žalobkyne, že výsledky schôdze vlastníkov bytov z 21. decembra 2005 nemôžu byť platné, keďže ako správca nebola na túto schôdzu prizvaná, uviedol, že súd prvej inštancie sa so všetkými žalobkyňou prezentovanými argumentmi k údajnej neplatnosti tejto schôdze v odôvodnení svojho rozhodnutia vysporiadal. Z § 14 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z.z. v znení účinnom k dátumu konania schôdze nevyplýva, že predpokladom relevantnosti schôdze je aj účasť správcu na schôdzi. Z odseku 4 tohto ustanovenia vyplýva to, že prehlasovaný vlastník bytu alebo nebytového priestoru v dome má právo obrátiť sa na súd, inak jeho právo zaniká. Nebolo ani tvrdené, že by niektorý z prehlasovaných vlastníkov podal na súde žalobu v 15 dňovej (prekluzívnej) lehote od hlasovania a rozhodnutie schôdze vlastníkov je tak záväzné. S poukazom na čl. 1 Dodatočného protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd a Ústavu Slovenskej republiky (čl. 20 ods. 1) záverom dodal, že ak bola v konkrétnom prípade preferenciou väčšiny vlastníkov bytov zmena správcu bytového domu, malo by byť povinnosťou správcu rozhodnutie vlastníkov akceptovať, nakoľko je záväzné. Uvedené sa týka aj vypovedania zmluvy o výkone správy bytového domu. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 CSP.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa a navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Dovolanie podala podľa § 421 CSP a odôvodnila ho tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci a je v rozpore s judikatúrou súdov. Namietala porušenie práva na spravodlivý proces, ktoré malo spočívať v tom, že súde nižších inštancií konali s osobami, ktoré nemali v čase pojednávania žiadneho právneho zástupcu a okruh dedičov sa ustálil podľa rozhodnutia súdu zo 14. novembra 2017, pričom súd s nimi nekonal a nevypočul ich. Celé konanie a rozhodnutia oboch súdov považovala za právne zmätočné a nezákonné, ich skutkové a právne závery za zjavne neodôvodnené, arbitrárne a z ústavného hľadiska za neudržateľné. Tvrdila, že súde nevzali do úvahy konkrétne okolnosti sporu a ich význam z hľadiska mravnosti a neposkytli jej ochranu ústavou zaručeného práva vlastníť majetok prostredníctvom aplikácie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Za podstatnú otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie v danej veci a ktorú súd vyriešil nesprávne, označila kolíziu námietky premlčania s namietaným porušením dobrých mravov v nadväznosti na porušenie ústavne garantovaného práva vlastníť majetok. Zdôraznila nesprávnu aplikáciu spotrebiteľského práva, ktorá je v rozpore najmä s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. PL. ÚS 11/2016 a rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Obdo 16/2017. Dôvodila, že odvolací súd sa v posudzovanom spore pri právnom posúdení veci odklonil od dlhodobej a ustálenej rozhodovacej činnosti súdov (uviedla rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obdo 1/2017, 1 Sž-o-NS 134/2004, 3 Sž 4/2014, rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 388/2018, PL. ÚS 49/2015, PL. ÚS 7/96, I. ÚS 243/07, III. ÚS 289/2017 a rozhodnutie Ústavného súdu ČR sp. zn. III. ÚS 2253/13). Namietala, že výklad a interpretácia zákona č. 182/1993 Z.z. v tomto spore popiera účel a zmysel príslušných zákonných noriem - najmä pokiaľ ide o otázky nakladania s finančnými prostriedkami a tiež bezpodielového spoluvlastníctva v kontexte bežných vecí. Rozhodnutia súdov nižších inštancií považovala za nepreskúmateľné, nakoľko neobsahujú relevantnú reakciu na námietky žalobkyne ohľadne aktívnej legitimácie, dobrých mravov a premlčania. Poukázala na nevyhnutnosť vychádzať z kontinuity výkonu správy, potrebu dôsledne rozlišovať medzi schválením správcu a schválením zmluvy o výkone správy so správcom a skutočnosť, že až momentom odovzdania správy novému správcovi bytového domu vstupuje nový správca do všetkých práv a povinností správcu obytného bloku. V tejto veci však súd nevykonával žiadne dokazovanie a uvedenými skutočnosťami sa vôbec nezaoberal.

4. Žalovaní navrhli, aby dovolací súd dovolanie odmietol alebo zamietol. Rozsudok odvolacieho súdu považujú za spravodlivý, dostatočne odôvodnený a vydaný v súlade s právnymi predpismi a ustálenou judikatúrou. Dovolenia argumentácia žalobkyne je podľa ich názoru irelevantná a upriamuje pozornosť odvolacieho súdu na riešenie nepodstatných právnych otázok. Navyše, žalobkyňa nevymedzila dovolacie dôvody spôsobom uvedeným v CSP.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na odôvodnenie uvedeného záveru dovolací súd uvádza nasledovné:

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Žalobkyňa v úvode dovolania uviedla, že ho podáva podľa § 421 CSP. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri

ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

10. Na to, aby dovolací súd mohol pristúpiť k meritórnemu dovolaciemu prieskumu rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v § 432 až § 435 CSP.

11. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP).

12. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej neviedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

13. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní nevymedzí právnú otázku, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť zákonom určený cieľ. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky nemôže dovolací súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP (pozri napr. rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1 Cdo 98/2017, 3 Cdo 94/2018, 4 Cdo 95/2017, 8 Cdo 100/2019). Treba zdôrazniť, že úlohou dovolacieho súdu nie je vymedziť právnú otázku, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu; zákonodarcu túto povinnosť ukladá dovolateľovi.

14. V úvode podaného dovolania žalobkyňa výslovne uviedla, že ide o dovolanie podľa § 421 CSP. Rovnako v závere dovolania skonštatovala, že rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie „trpí početnými vadami v zmysle ustanovenia § 421 CSP a spočíva na nesprávnom

právnom posúdení veci.“ Je zrejmé, že žalobkyňa odôvodňuje dovolanie nesprávnosťou právneho posúdenia veci odvolacím súdom, právnú otázku zásadného významu však nijako neformuluje. Namieta síce odklon odvolacieho súdu od dlhodobej a ustálenej rozhodovacej činnosti súdov pri právnom posúdení sporu, ale ňou uvádzané rozhodnutia najvyššieho súdu a ústavného súdu sú všeobecného charakteru, bez priameho skutkového a právneho súvisu s prejednávanou vecou, keďže žaloba bola zamietnutá z dôvodu nedostatku aktívnej legítimácie žalobkyne. Vychádzajúc z obsahu dovolania žalobkyňa v skutočnosti vyčítala odvolaciemu súdu predovšetkým nepreskúmateľnosť jeho rozhodnutia a neúplné zistenie skutkového stavu veci. Dovolací súd poznamenáva, že samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, či sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia, prípadne kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní žalobou uplatneného nároku, významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP a § 432 ods. 2 CSP. Rovnako tiež odôvodnenie dovolania podaného z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci nepreskúmateľnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu a absenciou dostatočného zistenia skutkového stavu veci nepredstavuje vymedzenie podstatnej právnej otázky tak, ako to predpokladá § 421 ods. 1 CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP.

15. S poukazom na uvedené dovolací súd uzatvára, že v dovolaní nie je dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 CSP vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 až 435 CSP, a preto dovolanie odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

16. O náhrade trov dovolacieho konania najvyšší súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

Poučenie:

17. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.